

seu impenitentis, convictus tamen per legitimos testes, etiam super crudelitate, & pernicia.

4543 Secundum est falsificatio litterarum Papalium, cap. ad falsarium, de crimine falsi.

4544 Tertium est gravis calumniam proprio Episcopo illata, cap. Si quis Sacerdotem 17. 11. q. 1. Requiritur inculpabilis, Glossa in cap. Cum non ab homine 10. de Iudiciis, Abbas, cap. At si Clerici num. 17. eodem tit. Suarez de Conf. disp. 30. sect. 2. num. 2. Dicalillo de Conf. tract. 10. dub. 2. num. 24. Qui dicit, hoc esse commune omni crimini enormi, alioquin in laico mortis pena digno ut a num. 781. ad 790.

4545 Ex constitutionibus pontificis adduntur. 1. Sodomia frequentata: S. Pius V. Constit. 72. Horrendum illud. 2. Clericus non-Sacerdos Missam celebrare, aut Confessiones audire, & absolvens. Clem. VIII. Const. 81. de si alias. 3. Solicitans in Confessione mulieres ad turpia gravitate excessiva: Greg. XV. Const. 34. Universi. 4. Monetarii, vel monetae tendentes, aut falsificantes intra Italiam: Urb. VIII. In supremo, anno 1567. ut in num. 790. 5. Copulam sacrilegam, & frequentem cum Monialibus: Pignatelli tom. 8. consule. 91. n. 7. Sed attendenda est praxis, nam in pluribus nempe in 2. & 3. casu praxis est contraria.

4546 Denique Phœbeus ubi, 3. sit. 18. habet Generaliter omne crimen enormis, quod sit dignum pena mortis in laico, ubi per Ecclesiasticas penas corrigi non possit, satis esse, ut Clericus propter illud seculari potestati tradatur: colligitur ex cit. cap. Cum non ab homine 10. de iudic. & notat Panorm. in cit. cap. At si Clerici 4. eodem num. 19. & seq. Laym. in cit. cap. 3. num. 6. alioque apud ipsum.

4547 Idem habet Jo. Dicalillo 10. de iudic. 6. dub. 2. n. 25. Universaler loquendo, sive de iure, sive de consuetudine, docent non pauci auctores, de gradati posse ab aliis criminem nimis enorme, atque Reipublice

re valde perniciosum, tradque Magistratui seculari: Ita Panorm. cap. At si Cler. num. 59. & cap. Cum non ab homine num. 6. de iudic. Syvetti. verbo degradatus, q. 2. Toletus supra cap. 8. Tertio est, Avila cit. dub. 3. Molina disp. illa 49. Exemplum adhibet in homicidio non simplici, sed qualificato, ut consistat ex eodem cap. Cum non ab homine. Unde Patricius, vel simile quid, tali pena dignum est. Item furtum non simplex, sed valde qualificatum, ac sacrilegium: nam cum per his criminibus Ecclesia non habeat condignam penam, merito reus iudici seculari remittitur.

4548 Denum n. 30. subdit. Pro praxi est maxime notandum, Magistratum secularium in causa criminis mere Ecclesiastici, v. gr. in causa hæresis, non posse cognoscere, & iudicare de tali crimine, sed totum secundum latam declarationem forentiam a iudice Ecclesiastico exequi, iuxta cap. ut Inquisitionis, S. Prohibemus, de Heret. in 6. in crimine vero non mere Ecclesiastico potest perire a iudice Ecclesiastico processum, ut illius iustitiam cognoscat, & examinet, & deinde reum sibi tradidit, sive fore effectum ponat. Ita Panormitanus cap. 1. num. 12. de Offic. Ordin. Sed quantum ad hoc, omnino v. dista. a n. 4452. ad 4471. maxime a num. 4469. ad 4471. quibus non remitto, & adharco.

De inquirantia, & penis, fuge agunt Fagnan. lib. 4. tit. c. ad sententiam de homicidio, Phœbeus in inquit. Canon. sit. 18. & 19. & alibi sub propriis titulis, Mastrius disp. 13. q. 5. Leand. tom. 5. de penis, Tamb. tom. 2. lib. 10. tit. 4. Gobat in experientia, tract. 8. & pluribus in locis, Jo. de Castell. de Confess. dist. 6. & 7. Anton. a Siva, de Confessis & Penis tract. 11. Matthæucci in Offic. Curia tom. 2. c. 8. & pag. 117. Meado in suis titulis.

EXAMEN CONFESSARIORUM. TOMUS SECUNDUS, DE DENUNCIATIONIBUS.

PARS PRIMA,

De Denunciationibus faciendis ad Monitoria Papæ, & Episcoporum.

CAPUT I.

De Superioribus, qui possunt Monitoria edere.

Summo Pontifice nulla est difficultas. Quantum ad alios, soli Episcopi ex Trident. Sess. 25. de reform. cap. 1. possunt monitoria, seu celsa edere pro rebus, aut scripturis deperditis, seu occultatis, ad restituendum, & restituendi, aut revelandi, sub excommunicatione majori latae sententia, ipso facto incurrenda, restitutione, vel revelatione non facta intra certum terminum.

2. Ea concedere possunt Vicarius Capituli sede vacante, Rodric. tom. 1. c. 71. n. 6. Diana part. 8. tract. 4. ref. 17. quia Capitulum sede vacante succedit in iurisdictione ordinaria Episcopi.

3. Generales Religionum, eorum Visitatores, & Provinciales, qui habent auctoritatem quasi Episcopalem: Item Abbates Benedictini, & similes Praelati, qui solum sunt Generali subiecti: quia pro Episcopia habentur. Innoc. ex c. 1. de Cleric. peragranti. Non cales, qui alios Superiores majores habent sub Generali. Tancr. tom. 5. tract. 4. q. 2. n. 1.

Adeoque Superior localis, v. gr. Prior, Guardianus, &c. si monitorium ad finem revelationis pro rebus deperditis, qui in eisdem edit, invalidè edit: quia in hac re non est iudex competens, ob Decret. Concilii Trident. modo sub n. 5. adducendum, quod licet non excludat Praelatos Regulares auctoritatem quam Episcopalem habent, ut sunt Provinciales qui quædam iurisdictionem habent supra totam Provinciam, Confessiones, dimissorias, absolutiones, dispensationes, &c. suis subditis concedendo, que muneris soli Episcopi præstare valent, excludit tamen Superiores locales, quoniam certum est, eos non habere auctoritatem quasi Episcopalem.

Eos tamen posse monitoria edere in suis Monasteriis, non quidem ad finem revelandi pro rebus deperditis, aut subtrahis, sed pro aliis delictis, docet cum dista. in hac re non est iudex competens, ob Decret. Concilii Trident. modo sub n. 5. adducendum, quod licet non excludat Praelatos Regulares auctoritatem quam Episcopalem habent, ut sunt Provinciales qui quædam iurisdictionem habent supra totam Provinciam, Confessiones, dimissorias, absolutiones, dispensationes, &c. suis subditis concedendo, que muneris soli Episcopi præstare valent, excludit tamen Superiores locales, quoniam certum est, eos non habere auctoritatem quasi Episcopalem.

Dispariter autem de excommunicatione pro rebus deperditis, affert Melphi cit. quia hæc solet esse solemnior, ac majori gravitate, & circumspectione excedenda, atque ideo ad majores Praelatos reservatur privative quoad Praelatos locales.

4. Potest Episcopus monitorium ferre contra testes ad dicendam veritatem, antequam his sit intercepta, quia veritas omnibus vis indagari debet, nec probandi facultas est restringenda, ex cap. de probationibus, Abbas conf. 151.

Item potest illud ferre non solum post litteram interceptam, ut est certum; sed etiam si fit mora coram iudice seculari, & non obstante litiis pendente coram ipso iudice seculari. Tancr. citat. sup. n. 6. & apud istum Raynaudus de monia part. 1. cap. 1. q. 13. & alii contra Nevizan. Insuper potest monitorium edere delicto iam constante, sive iam sit factum, sive in fieri pensans in futurum.

QUÆRES I.

Pro qua materia potest Episcopus monitoria concedere?

IN hac re regulam dat Trident. cit. n. 1. his verbis: Quævis excommunicationis gladius nervus sit Ecclesiasticæ discipline, & ad commendandam in officio populi valde salutaris, sibi tamen, magisque circumspiciendus accendendus est, cum experientia doceat, si severè, aut lenivè ex rebus inveniatur, magis conveniunt quam formidari, & perniciosius potius parere, quam saltem. Quapropter excommunicationes, ut quæ monitoriis præmissis, ad finem revelationis, ut ajunt, aut pro deperditis, seu subtrahis rebus ferri solent, a nemine prosum, præterquam ab Episcopo, deinceps, & sine non alias, quam ex re non vulgari, casive delicti, ac magna maturitate per Episcopum examinentur.

6. Et quia sumus in re gravi, quanta est exponere ad pernicium, & contemptum censuras datas ad salutem, peccant mortaliter præfati Superiores criminosa concedendo pro re vulgari, & sine maturitate: vid. tom. 1. de casibus reservatis.

7. Et licet quantitas duorum Juliorum in materia furti, & duorum aureorum in materia voti pauperum, sufficiat ad mortale, non sufficit ex se, ut pro ea possint sine mortali monitoria concedi, sed requiritur major quantitas; sicut major requiritur ad incurrendas penas Clement. VIII. de larg. munerum & requiritur, inquam, talis quantitas, quæ sit materia facta penis fori externi, & panibus in iudicio summa autem duorum aureorum in iure dicitur summa modica, ex l. si oleum 15. fin. iuncta l. seq. Pellic. tract. 6. cap. 9. n. 10.

8. Hinc ex Tancr. cit. quæst. 1. num. 2. & Zecchio, apud ipsum res vulgari, pro qua non possunt

